

עבירה לשמה

הכל מותר באהבה ובמלחמה ??

1. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עב עמוד א

משנה. הבא במחותרת נידון על שם סופו. אמר רבא: מאי טעמא דמחותרת -, ואי קאי לאפאי - קטלינא ליה. והתורה אמרה: אם בא להורגך - השכם להורגו.

2. דובאי והמוסד - - כידון ... רציחה
אלי כהן - - בסוריא ... ע"ז, עריות, שבת, כשרות
מרדכי ואנונו - - סינדי ... גילוי עריות

3. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עד עמוד א

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק: נימנו וגמרו בעלית בית נתזה בלוד: כל עבירות שבתורה אם אומרין לאדם עבור ואל תהרג - יעבור ואל יהרג, חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים... תלמוד לומר ויקרא כ"ב ו' ח' וחי בהם - ולא שימות בהם.

4. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף כה עמוד א

אמר רבי יוחנן: בכל מתרפאין, חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים.

5. תלמוד בבלי מסכת נזיר דף כג עמוד ב

אמר עולא: תמר זינתה, זמרי זינה, תמר זינתה - יצאו ממנה מלכים ונביאים, זמרי זינה - נפלו עליו כמה רבבות מישראל. אמר ר"נ בר יצחק: גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה. דכתיב: +שופטים ה+ תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני מנשים באהל תבורך, מאן נשים שבאהל? שרה, רבקה, רחל ולאה.

6. רש"י מסכת נזיר דף כג עמוד ב

תמר שזינתה - ונתכוונה לשם מצוה כדי להעמיד זרע כדכתיב כי ראתה כי גדל שלה (בראשית לח). זמרי זינה - ונתכוון לשם עבירה. ויצאו ממנה מלכים ונביאים - מלכים מדוד ונביאים מישעיה כדאמר מר (סוטה י'): אמוץ ואמציה אחים הוו. גדולה עבירה לשמה - כלומר לשם מצוה. דכתיב תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני - כלומר כאותן נשים שמצינו בהן שעשו מצות שלא לשמה ובכולן נאמר בהן אהל. תבורך - על שעשתה עבירה לשמה כדי להתיש כחו של אותו רשע כדי שתהא יכולה להורגו. שרה רחל ולאה - וכולן נאמר בהן אהל כדכתיבי קראי.

7. "מלכודת-דבש" - - "המטרה מקדשת את האמצעים"

רב אידי אמר: אשה כלי זיינה עליה.

8. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף כה עמוד ב

9. ספר חסידים (מרגליות) סימן תריט

שמשון גבור שבגבורים ודוד חסיד שבחסידים ושלמה חכם שבחכמים, ונכשל שמשון ע"י אשה, ונכשל דוד ע"י יפת תואר ואשת אוריה... לכך נכתב ענין שמשון ודוד ושלמה שנכשלו כדי להודיע תוקף אהבת נשים שיותר מדאי הוא והגדיל יצה"ר על הטובים. ההודיע מעשה דוד להודיע כי ראש החסידים שכל עסקו לשם שמים ואעפ"כ כשראה אשה נכשל ואף על פי שקרוב לזקנה וכ"ש שבחור צריך להזהר מלהביט באשה ולהתרחק מאשה.

10. שופטים פרק יד

(א) וירד שמשון תמנתה וירא אשה בתמנתה מבנות פלשתים: (ג) ויאמר לו אביו ואמו האין בבנות אחיך ובכל עמי אשה כי אתה הולך לקחת אשה מפלשתים הערלים... שופטים פרק טז (ד) ויהי אחרי כן ויאהב אשה בנחל שרק ושמה דלילה: (ה) ויעלו אליה סרני פלשתים ויאמרו לה פתי אותי וראי במה כחו גדול ובמה נוכל לו ואסרנהו לענתו ואנחנו נתן לך איש אלף ומאה כסף: (ו) ותאמר דלילה אל שמשון הגידה נא לי במה כחך גדול ובמה תאסר לענותך:

11. שופטים פרק ד

(יז) ותאמר דברה אל ברק קום כי זה היום אשר נתן יקוק את סיסרא בידך... (טו) ויהם יקוק את סיסרא ואת כל הרכב ואת כל המחנה לפי חרב לפני ברק וירד סיסרא מעל המרכבה וינס ברגליו: (יז) וסיסרא נס ברגליו אל אהל יעל אשת חבר הקניני: (יח) ותצא יעל לקראת סיסרא ותאמר אליו סורה אדני אלי אל תירא... (יט) ויאמר אליה השקיני נא מעט מים כי צמאתי ותפתח את נאוד החלב ותשקהו ותכסהו: (כ) ויאמר אליה עמד פתח האהל והיה אם איש יבוא ושאלך ואמר היש פה איש ואמרת אין: (כא) ותקח יעל אשת חבר את יתד האהל ותשם את המקבת בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע את היתד ברקתו ותצנח בארץ והוא נרדם ויעף וימת: (כב) והנה ברק רדף את סיסרא ותצא יעל לקראתו ותאמר לו לך ואראך את האיש אשר אתה מבקש ויבא אליה והנה סיסרא נפל מת והיתד ברקתו: שופטים פרק ה (כד) תבורך מנשים יעל אשת חבר הקניני מנשים באהל תבורך: (כה) מים שאל חלב נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה: (כו) ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות עמלים והלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצה וחלפה רקתו: (כז) בין רגליה כרע נפל שכב בין רגליה כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד:

12. אסתר ואחשורוש תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג עמוד א

ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת, תנא משום רבי מאיר: אל תקרי לבת אלא לבית.

13. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טו עמוד א

לך כנוס את כל היהודים וגו', עד אשר לא כדת, אמר רבי אבא: שלא כדת היה, שבכל יום ויום עד עכשיו - באונס, ועכשיו - ברצון. וכאשר אבדתי אבדתי - כשם שאבדתי מבית אבא כך אובד ממך.

14. רש"י מסכת מגילה דף טו עמוד א

עד עכשיו - נבעלתי באונס. ועכשיו - מכאן ואילך מדעתי. אבדתי ממך - ואסורה אני לך, דאשת ישראל שנאנסה מותרת לבעלה, וברצון - אסורה לבעלה.

15. יהודית וחנוכה

16. שו"ת שבות יעקב חלק ב סימן קיז

שאלה מעשה שהיה סיעה של בני אדם שהלכו בדרך ואחד מהם אשתו עמו ויהי בערב והלכו למלון אחד סמוך ליער ומצאו שם אנשי רוצחנים שהמה מועדים להרוג נפשות על עסקי ממון וכאשר ראה שצרתן צרה שעמדו עליהם להרוג אותם ולא שמעו בהתחננו עליהם על נפשותם אז הפקירה עצמה האשה ברצון בעלה ישראל וע"י כן הצילה אותם ועכשיו בא בעלה לשאול אי אשתו מותרת לו כיון שנעשת מצד אונס רציחה ברצונה ואשת ישראל שנאנסה מותרת לבעלה או יקבל שכר על הפרישה וכיצד יתנהג עמה.

תשובה דין זה פשוט בתשובת מהרי"ק סי' קס"ח שכתב... הרי להדיא דהיא אסורה לבעלה ישראל והא דאמרינן עד השתא באונס נ"ל הכוונה לפי שלא היתה מתרצת עד שתבעה אחשורוש בפה ומפני אימת מלכות הלכה אצלו משא"כ בשאין האימה מחמת הבעילה רק גזירה אחרת עליה ועל רבים והיא מתרצת מרצונה הטוב לבעילה משום הצלה אף ע"ג דשפיר עבדה להצלת עצמה והרבים ומקרי אנוסה לענין זה דלא מיענשא עליה כיון דעשתה לשמה כמו יעל ואסתר מ"מ כיון דבעילתה היתה ברצונה נאסרה על בעלה. ובזה מיושב מה שנראה לכאורה בסוגיא דמגילה תרי סוגיות דאסתר דבדף ט"ו ע"א אית' כאשר אבדתי אבדתי כשם שאבדתי מבית אבא כך אובד ממך ש"מ דמיקרי רצון ונאסרה על בעלה ושם באותו דף ע"ב איתא כיון שהגיע לבית הצלמים נסתלקה ממנה שכינה אמרה אלי למה עזבתני שמא אתה דן אותי מזיד כשוגג ואונס כרצון הרי שמחשב הליכה זו להצלה לאונס אלא דעיקר החילוק כדעת מהרי"ק דאע"ג דהוי אונס ולא מיענשא עליהם מ"מ כיון שעיקר בעילתה היתה ברצונה נאסרה על בעלה...

17. שו"ת מהרי"ק סימן קסז

גרסינן במגילה פ"ק (דף טו) וכאשר אבדתי אבדתי כאשר אבדתי מבית אבא אבדתי ממך דעד השתא באונס והשתא ברצון ש"מ דמאותה שעה נאסרה על מרדכי והנה דבר פשוט הוא, כי אסתר לא עשתה שום איסור ולא היה בדבר אפי' דנדוד עבירה אלא מצוה רבה עשתה שהצילה כל ישראל. ותדע דכן הוא שהרי בבואה לפני המלך שרתה עליה רוח הקדש כדרשין התם מותלבש אסתר מלכות ומינה מוכח שהיא היתה משבעה נביאות שעמדו להם לישראל שהרי שרתה עליה רוח הקדש באותה שעה אשר הלכה לפני המלך אשר מכת זה נאסרה על מרדכי וחלילה וחס לומר שתשרה רוח הקדש מכת מעשה של גנאי לא תהא כזאת בישראל אלא אדרבה פשיטא ופשיטא שעשתה מצוה רבה מאד ובפרט דקרקע עולם היתה וכן מצינו ביעל אשת חבר הקני ששבחה הכתוב במעשה דסיסר' ושקל אותו מעשה כביאות האמהות עם האבות ... ודבר זה מותר לעשות עבירה זו לשמה אפילו היא אשת איש כדי להציל כל ישראל וכן מצינו באסתר שהמציאה עצמה לאחשורוש בשעה שלא היה תובעה כדי שיתאוה לה ויהיה כח להתפתות לעשות לה בקשתה עכ"ל. ודבר זה מותר לעשות ואפילו גבי עובדא דיעל כ"ש וכ"ש בההיא דאסתר ואפילו הכי נאסרה על מרדכי בעלה משום אותו מעשה שהיה ברצון...

18. הרב בית יעקב בתשובותיו סי' ל"ט (שו"ת חיים שאל חלק א סימן מח)

היכא דהבועל אנוס שאיימו עליו להורגו אם לא יבעול אשת ישראל והיא נתרצית ליבעל כדי להצילו מההריגה, אם האשה אסורה לבעל. דלא פריך והא אסתר ג"ע דכיון דהי' להצלת נפשות ליכא ג"ע ומותרת לבעלה ומאי דקאמרה כאשר אבדתי היינו לפי שסבורה שלא הי' יכולת להציל ישראל, אבל ודאי דאסתר היתה מותרת למרדכי אח"כ כיון דהצילה נפשות וא"כ גם בנ"ד מותרת....

19. חכמת שלמה אבן העזר סימן קעח סעיף ג

וע' בב"ש בשם מהרי"ק דגם אם זנתה להצלת ישראל אסורה לבעלה וכו' הנה לכאורה מוכח להיפך מיעל אשת חבר הקני שמפורש בכתוב ובמס' נזיר שסיסרא בעל אותה ולא נמצא שנאסרה לבעלה אדרבא מדדייקא דבורה בלשנה בהשירה ואמרה מנשים באהל תבורר יעל אשת חבר הקני ולמה קראה אותה אשת חבר הקני ובלי מאמר זה נידע על איזה יעל מכוונה כי כבר נאמר תחלה שהיתה אשת חבר וגם מוכח דהי' חבר הקני עדיין קיים כיון דנאמר תחלה כי שלום בין יבין וכו' ובין חבר הקני מוכח דעדיין הוא קיים ולמה קראה אותה דבורה אשת חבר רק ללמד דהיא עדיין אשת חבר ומותרת לבעלה, ומה שהי' נראה לי לחלק דלא תקשה מאסתר דהתם באסתר דלא נמשך מהזנות גופה טובת ישראל רק בדרך רחוקה כי עי"כ תמצא חן בעיניו וימלא משאלותה כיון דהוי זה דרך רחוק והנאה דאתי מעלמא ולא מגוף הזנות בזה כיון דהזנות הוי ברצון והצלת ישראל הוי הנאה דאתי מעלמא ודרך רחוקה בזה נאסרה אבל ביעל כיון דהוי כוונתו להחליש כוחו ולהיות ישן בזה הוי הצלת ישראל מגוף הזנות והוי הנאה דאתי מגופא לישראל ודאי הוי אונס ממש ומותרת לבעלה וחילוק זה נכון וברור לדינא ודו"ק:

20. שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן קסא

ומ"מ גוף דין זה שיהיה מותר לאשת איש לזנות ברצון כדי להציל נפשות אינו תורה, שראיתי בתשובת בית יעקב באנשים ונשים שהלכו בדרך וקם עליהם חבורת ליסטים להרוג את כולם, וקמה אשה אחת מהם אשה יפת תואר מאד והתחילה להשתדל עם האיש ראש הליסטים בדברים עד שפתתו בחלקת לשונה שנתאוה לה ובעלה לו ביער מן הצד ועל ידי כן הצילה את בעלה עם כל הנפשות, ופסק בתשובה ההיא ששפיר עבדה ומצוה רבה עבדה ששדלתו לזה להציל נפשות רק שאעפ"כ נאסרה על בעלה והביא ראיה מאסתר. ואני אומר כיון שאמרו רז"ל בכל מתרפאין חוץ מע"ז וג"ע וש"ד א"כ כשם שאין מתרפאין בשלש עבירות הללו, כך אין מצילין בהם נפשות ואונס דרחמנא שריה באשה שקרקע עולם היא היינו שהיא אנוסה על גוף הביאה אבל היכא שאינה אנוסה על גוף הביאה ואדרבה היא משתדלת לזה להציל נפשות לא מקרי קרקע עולם ואשה ואיש שוים ותהרג ואל תעבור ואסתר שאני שהיתה להצלת כלל ישראל מהודו ועד כוש ואין למדין הצלת יחידים מהצלת כלל ישראל מנער ועד זקן מהודו ועד כוש ושם היה בהוראת מרדכי ובית דינו ואולי ברוח הקודש.